

ДЕЦЕНИЈА ИЗЛАГАЊА И РАЗВОЈА

БОЉИ ПУТ ДО СВЕТИЊЕ....стр.04
Завршна фаза радова на реконструкцији
пута од Ћуприје до манастира Раваница

**У НАРЕДНЕ ЧЕТИРИ ГОДИНЕ
КАНАЛИЗАЦИЈА И ВОДОВОД У
СВИМ СЕЛИМА.....стр.04**

**АУТО СЕДИШТА ЗА ПЕДЕСЕТ
МАЛИШАНА.....стр.06**

УСВОЈЕН ПЛАН ЗА ИНДУСТРИЈСКИ ПАРК ДОБРИЧЕВО

ЋУПРИЈА ДЕО СВЕТСКОГ ПРВЕНСТВА У АТЛЕТИЦИ 2022. ГОДИНЕ

Mi donosimo dobar glas u Vaš dom

Телевизија
Поморавље

Miodraga Novakovića bb, Ćuprija

marketing@rtp.rs

035 88 71 240

ТЕЛЕВИЗИЈА ПОМОРАВЉЕ ОД САДА И У ПОНУДИ IPTV-ТЕЛЕКОМА СРБИЈА И ЈОТЕЛА

Са циљем даљег ширења пословања, побољшања квалитета програма и достизања већег броја гледалаца, програм Телевизије Поморавље од сада је доступан и у понуди кабловских дистрибутера "ТЕЛЕКОМ СРБИЈЕ" и "ЈОТЕЛ".

„Недавно смо потписали уговор са КДС „Телеком Србије“ који су наш програм уврстили у своју понуду на IPTV и другим платформама, а сада и са „ЈОТЕЛ-ом“. Од оснивања, програм РТП је био доступан само корисницима КДС „Коперникус“ (садашња СУПЕРНОВА) и локалног дистрибутера „Интерком“.

На овај начин смо успели да заокружимо нашу понуду, у смислу покривености територије за коју имамо дозволу за емитовање ТВ програма, а то су Ћуприја, Јагодина, Параћин и Свилајнац.

Посебно смо обратили пажњу на потребе житеља ћупријских села, који сада у највећем броју могу пратити наш програм.

Све ово је велики мотив, али и обавеза, да наставимо са унапређењем наше продукције, па у том контексту, са задовољством могу да најавим и две нове ауторске емисије „Дедовина“ и „Моравска калдрма“, које су већ у премијерним издањима изазвале велико интересовање гледалаца.

Такође, пратећи модерне токове, уз целодневни програм Телевизије Поморавље, часописа „Поморавски гласник“ и портала www.rtp.rs трудимо се да и путем друштених мрежа Фејсбук, Инстаграм и Јутуб, редовно пласирамо медијске садржаје намењене широј публици, пре свега млађој популацији и дијаспори“, изјавио је Зоран Арсић, директор, главни и одговорни уредник Телевизије Поморавље.

Канал Телевизије Поморавље се код КДС "Телеком Србија" налази на броју 558, код дистрибутера "Супернова" на броју 644, а код "Јотел-а" на броју 36.

Часопис за информисање ПОМОРАВСКИ ГЛАСНИК

Часопис за информисање Поморавски гласник
Издаје једном месечно; Први број Мај 2017. године
Издавач: Поморавски гласник ДОО Ниш
Миодрага Новаковића бб ТЦ Сунце, Ћуприја
Телефон: +(381) 035 88 71 240
Email : urednik@rtp.rs

www.rtp.rs

Директор, главни и одговорни уредник: Зоран Арсић
Редакција "Поморавског гласника":
Владимир Милојевић, Јасмина Бранковић, Јелена Митровић, Срђан Аћимовић, Вукашин Величковић;
сарадници: Јасна Милутиновић.
Штампа: "РОТОПРИНТ-ПЛУС" С.З.Р. Дарко Пајкић ПР

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
659.3
ПОМОРАВСКИ гласник : часопис за информисање /
главни и одговорни уредник Зоран Арсић.
- Год. 3, бр. 1 (мај 2017)- . - Ћуприја : Поморавски гласник ДОО Ниш, 2017-
(Ћуприја : Ротопринт-плус). - 29 см
Месечно.
ISSN 2560-4791 = Поморавски гласник
COBISS.SR-ID 245099532

Сергеј Бубка: Ћуприја база за аклиматизацију и припреме учесника Светског атлетског првенства у дворани, у Београду 2022. године

ОСТВАРЕЊЕ СНОВА МНОГИХ ГЕНЕРАЦИЈА

Жеља, енергија, храброст и одговорност председника општине Нинослава Ерића нас доводи у колевку српске атлетике – рекао Слободан Бранковић, директор АСС

Сергеј Бубка, један од највећих атлетичара свих времена, данас на функцији потпредседника Међународне атлетске федерације, посетио је Ћуприју и обишао радове на изградњи Атлетског центра Србије. Легендарни скакач с мотком у Ћуприју је дошао само неколико дана пошто је Србија добила организацију Светског атлетског првенства у дворани 2022. године. Дворана у Ћуприји ће бити база и тренинг центар за атлетичаре који буду учествовали на првенству.

Сергеј Бубка изразио је задовољство посетом Београду и Ћуприји, рекавши да је Србија заслужила организацију такмичења светског нивоа. Он се захвалио Веселину Јевросимовићу, председнику Атлетског савеза Србије и Слободану Бранковићу, директору савеза, на сарадњи и похвалио њихово залагање да Србија добије овакво такмичење.

Хвала градоначелнику Ћуприје на топлој добродошлицы и радујем се свему што видим. Ћуприја ће бити база и тренинг центар за атлетичаре који долазе са простора ван Европе и потребна им је аклиматизација пред велико такмичење – рекао је Сергеј Бубка.

Ми данас не бисмо стајали овде да није било председника општине Ћуприја Нинослава Ерића који је 2017. године изразио велику жељу, а затим показао велику енергију, храброст и одговорност да Ћуприја добије атлетску стазу и дворану – рекао је Слободан Бранковић.

Председник Ерић се захвалио високим гостима из света атлетике и рекао да радови на Атлетском центру Србије иду по

плану. Он чекује да ускоро почне изградња атлетске дворане, коју ће финансирати република. “Хвала Сергеју Бубки што је посетио Ћуприју и у нашем граду видео потенцијал да угости атлетичаре који буду наступали на будућем Светском дворанском првенству 2022. године у Београду.”

Велико задовољство није крио ни Драган Здравковић. Његов сан је остварен. Он се захвалио атлетским легендама што велику пажњу указују Ћуприји и помажу развој атлетике и у малим срединама.

У друштву Сергеја Бубке био је и Роберт Емијан, легендарни скакач у даљ и европски рекордер.

РПГ

УСВОЈЕН ПЛАН ЗА ИНДУСТРИЈСКИ ПАРК ДОБРИЧЕВО

Одборници Скупштине општине Ћуприја дали су сагласност на план детаљне регулације “Индустријског парка Добричево”. Тиме је и званично “зелено светло” добила изградња највеће индустријско-трговинске зоне јужно од Београда.

Према пречима председника општине Нинослава Ерића, план је добио подршку Владе и председника Републике Србије. На простору од око 500 хектара предвиђена је изградња великих производних објеката, а простор уз ауто-пут планиран је и за изградњу трговинских ланаца. Наш циљ је запошљавање што више радника из Ћуприје и околине, и повећање броја становника општине - нагласио је Нинослав Ерић.

Завршен је велики посао који је у поступку од 2016. године. Изградњом Индустријског парка Добричево

постајемо озбиљни конкуренти за инвестиције великих размера у Србији – рекао је Славко Цветковић, заменика председника Скупштине општине.

Када је у питању Индустријска зона 1 “Минел”, председник Ерић је рекао да се на њој интензивно гради турска фабрика “Фека аутомотив”, и да кинески инвеститори желе да ту праве

свој индустријски парк. Поред тога, кинески фабриканти већ сада имају своје погоне у бившем Грађевинском предузећу “Инграп”, а закупили су и хале бившег Графичког предузећа “Младост”. Председник Ерић је истакао да су интересовање за Индустријску зону 1 “Минел” показали и домаћи инвеститори.

РПГ

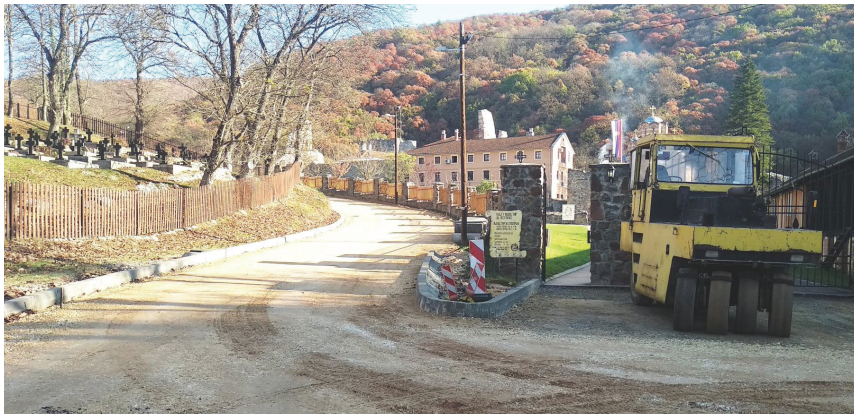

Завршна фаза радова на реконструкцији пута од Ћуприје до манастира Раваница **БОЉИ ПУТ ДО СВЕТИЊЕ**

Прва фаза радова која је обухватила деоницу од наплатне рампе до улаза у село Сење, у дужини од око седам километара, завршена је прошле године, а извођач радова је Предузеће за путеве Крагујевац. Асфалтни део коловоза проширен је на 6 метара без банкина са обе стране, а асфалт је постављен у два слоја. Друга фаза обухватила је реконструкцију пута од улаза у село до манастира, санацију клизишта, као и изградњу три паркинг простора испред манастирског комплекса - изјавио је Нинослав Ерић, председник општине Ћуприја обилазећи радове на овој деоници.

“Радови обухватају изградњу три паркинг простора у окружењу манастирског комплекса, за путничка возила и аутобусе, који ће бити повезани пешачком стазом, а на нашу иницијативу проширен је пут и прилаз манастиру”, додао је председник Ерић.

Санација овог путног правца део је пројекта који за циљ има унапређење туристичких

потенцијала општине Ћуприја, а подршка у реализацији није изостала ни од највиших државних званичника. “Подршку у реализацији овог пројекта упутио нам је и председник Србије Александар Вучић приликом последње посете Ћуприји. Реконструкција пута до манастирског комплекса и изградња споменика кнезу Лазару свакако ће утицати на то да све већи број туриста посети ову српску светињу, а Ћуприја постане једна од атрактивнијих туристичких дестинација у централној Србији”, надовезао се председник Ерић.

ЋУПРИЈА ПОДИЖЕ СПОМЕНИК КНЕЗУ ЛАЗАРУ

На кружном току на улазу у град са аутопута Београд-Ниш настављени су радови на изградњи постамента за монументални споменик кнезу Лазару. Како је раније најављено, споменик ће бити изливен у бронзи, а ради се по узору на споменик кнезу Лазару у Косовској Митровици. Споменик кнеза Лазара, са испруженом руком у правцу манастира Раваница, заједно са постаментом биће висок око 15 метара, а по својим размерама биће видљив са оба правца аутопута - каже Нинослав Ерић, председник општине Ћуприја.

“Очекује се да радови на постаменту буду завршени почетком наредне године. Паралелно са њима у току је и израда делова скулптуре, а према речима вајара до сада је завршено око 80 одсто делова који ће бити спојени у монументални споменик кнезу Лазару, па је реално очекивати да посао буде завршен и до марта месеца”, каже председник Ерић.

Дуго се полемисало и расправљало око тога зашто споменик поставити баш на овом месту. “Ова локација је најприхватљивија, јер ће споменик бити видљив из оба правца аутопута. Било је питања зашто споменик није постављен у селу Сење, или у неком од градских паркова. У Сењу, у манастиру Раваница почивају његове мошти, по габариту споменик је непримерен за било коју парковску површину, а локација на самом улазу у Ћуприју омогућиће да један од најлепших споменика у централној Србији буде позив свима онима који пролазе крај Ћуприје да посете град који са пуно пијетета чува и поштује културу и историју српског народа и лик славног кнеза Лазара. рпг

У НАРЕДНЕ 4 ГОДИНЕ КАНАЛИЗАЦИЈА И ВОДОВОД У СВИМ СЕЛИМА

Када су у питању сеоске месне заједнице, санација сеоске путне инфраструктуре један је од приоритетних пројеката локалне самоуправе. Завршена је пројектно техничка документација, а радови на асфалтирању улица у селима ћупријске општине очекују се почетком наредне године. “Један од најважнијих пројеката у области комуналне инфраструктуре јесте израда пројекта и пројектно-техничке документације за водовод и генерални пројекат за изградњу система за одводњавање отпадних вода у свим селима ћупријске општине. Наш циљ је да у наредне 4 године сва села добију водовод и канализацију, а паралелно са тим радићемо и на ревитализацији путне инфраструктуре, јер ће решења ових проблема утицати на бржи развој сеоског туризма”, додао је Ерић.

рпг

УРЕЂЕНА ЗОНА ОКО ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ И ОШ “ЂУРА ЈАКШИЋ” У ЈОВЦУ

Општини Ђуприја одобрена су два пројекта за уређење и обезбеђење зона око школа. Њима су обухваћене зона око Техничке школе на регионалном путу Параћин-Ђуприја и зона око основне школе у Јовцу, а извођач радова је ЈП “Путеви Србије”, потврдио је за “Поморавски гласник” председник општине Нинослав Ерић.

“У претходном периоду су већ успешно реализована два оваква пројекта, на подручју у околини школа у Супској и Крушару. ЈП “Путеви Србије” такође ће извести реконструкцију самог регионалног пута, тачније његову деоницу на скретању ка Терековом насељу и Индустијској зони. Са том раскрсницом смо у прошлости имали пуно проблема, али сада ћемо и то решити.”

Зоне школа су места на којима се свакодневно у више наврата крећу деца и наша је дужност да окружење образовних установа обезбедимо на одговарајући начин, како би могла безбрижно да похађају наставу. Околина Техничке школе је позната као критична тачка на којој несавесни возачи често праве саобраћајне прекршаје, али са постављањем успоривача саобраћаја успешно ће се онемогућити пребрза вожња, и самим тим побољшати безбедност ђака, закључио је Нинослав Ерић.

РПГ

“ЕУРОЛИН” ВОЗИ ЂАКЕ И ПУТНИКЕ

Општина Ђуприја и предузеће “Еуролин” из Параћина потписали су уговор о превозу путника и ђака на приградским линијама на период од пет година, након окончаног концесионог поступка и избора најбољег понуђача. “Еуролин” је понудио цену од 65 динара по километру, а конкурентски “Кавим Јединство” 135 динара.

Према речима председника Нинослава Ерића, за пет година општина ће уштедети преко 60 милиона динара, илити више од 12 милиона на годишњем нивоу.

Општина ће размотрити могућности да та средства буду искоришћена за субвенционисање превоза најбољих ученика и суграђана из сеоских средина, када иду на прегледе у Дом здравља или Општу болницу - рекао је председник општине Нинослав Ерић.

РПГ

Реновиран терен за мале спортове у МЗ Паљане-Иванковац УЛАГАЊА У РУРАЛНИ РАЗВОЈ

“Општина Ђуприја константно ради на подизању квалитета живота у сеоским срединама, како кроз инфраструктурна улагања тако и кроз разне видове субвенционисања - од ратарске и повртарске производње, воћарства и винове лозе до узгоја стоке”, рекао је Бранко Милојевић, помоћник председника општине задужен за рурални развој. Ипак, наша жеља је да, ослушкујући потребе житеља у сеоским срединама, учинимо максимум како бисмо спортски и културно-забавни живот подигли на виши ниво – нагласио је Милојевић.

У Месној заједници Паљане-Иванковац, која је по много чему спецификум, асфалтирано је игралиште за мале спортове. Разлога за то је много - нагласио је Милојевић. “Након тридесетак година дошло је на ред и реновирање овог игралишта, које је било стециште спортског и културно-забавног живота ове месне заједнице у летњем периоду. У договору са мештанима, а на основу њихових приоритета, локална самоуправа је определила средства за асфалтирање и рекултивисање овог простора. Надам се да ће им помоћи да у наредном периоду организују многе активности које су раније имали.” Како би културно-забавна понуда била комплетирана у Паљану и Иванковцу тренутно се реновира Дом културе. Његова употреба биће вишенаменска - рекао је Бранко Милојевић.

Он је нагласио да је у току и реновирање Дома културе у МЗ Бигреница. РПГ

Председник Ерић обишао радове у Кнеза Милоша

ПОВЕЗНИЦА ЦЕНТРА И ПЕРИФЕРИЈЕ

Врло сам задовољан динамиком радова у Улици Кнеза Милоша, имајући у виду обим и компликованост посла. Тротоари на њеној десној страни гледано од Славије биће завршени до краја ове године, а наредне године настављамо са изградњом несмањеним темпом - изјавио је председник општине Ђуприја Нинослав Ерић током обиласка радова на реконструкцији једне од највећих и најзначајнијих улица у граду.

ВОДОВОДНА МРЕЖА И ТРОТОАРИ У ЦАРА ЛАЗАРА

Реализација многих капиталних пројеката у општини Ђуприја тек следи, а нове тротоаре уређене по светским стандардима ће добити још једна градска саобраћајница од виталног значаја - Улица Цара Лазара. Томе ће претходити замена целокупне водоводне мреже у граду, у коју ће градске власти само у првој фази уложити три милиона евра.

“Имали смо великих проблема јер смо мењали комплетну водоводну и канализациону мрежу, а извршене су и неопходне интервенције на систему електроенергетског напајања. Но, све смо то успешно превазишли и надам се да ћемо до краја 2019. године завршити десну страну улице, како бисмо наредне године кренули са уређењем леве стране”, објаснио је председник Ерић нагласивши да ће Улица Кнеза Милоша у свом новом руху представљати идеалну повезницу између градског језгра и

насеља на периферији.

Обилазак радова у Улици Кнеза Милоша председник Ерић започео је испред Дома ученика средњих школа “Срећно”, где ће након много година бити уређен прилаз. Тиме ће уједно, први пут откада ова установа постоји, зграда дома са околином бити повезана у јединствену и логичну целину. Он је затим посетио дом “Срећно”, где се лично уверио у квалитет живота и рада ђака и запослених, и похвалио напоре које руководство ове васпитно-образовне установе улаже у

константно побољшање услова живота њених корисника.

“Генерално јесмо пратили пројекат, али се дешавало и да ситуационо поступамо по сугестијама грађана, захтевајући од извођача да унесе одређене накнадне измене. То је, рецимо, био случај са прилазом Дому ученика “Срећно”, а по истом принципу уредићемо и прилазе зградама у Улици доктора Семашка који су заиста у ужасном стању”, каже председник Ерић.

РПГ

АУТО СЕДИШТА ЗА ПЕДЕСЕТ МАЛИШАНА

По конкурсy Савета за безбедност саобраћаја општине Ђуприја социјално угроженим грађанима поклоњена дечија ауто седишта

Педесет ђупријских породица добило је ауто седишта за децу у оквиру кампање локалне самоуправе за промоцију безбедности у саобраћају. Дародавац 30 седишта био је Савет за безбедност саобраћаја општине Ђуприја, док је преосталих 20 набавила републичка Агенција за безбедност саобраћаја. На свечаној додели за присутне родитеље организовано је превентивно предавање, на коме су предавачи Агенције за безбедност саобраћаја говорили о значају употребе дечијих ауто седишта. Овом приликом представнице Центра за промоцију безбедности саобраћаја добитницима су демонстрирале правилно постављање ауто седишта за децу у возилу, и указале на најчешће грешке при њиховом коришћењу.

Сврха предавања и демонстрације употребе није само апел на родитеље

да набаве ауто седишта за своју децу форме ради, већ и да их правилно користе. Наша искуства кажу да је пре доласка на обуку већина родитеља знала јако мало о овој теми - наглашава Маријана Јовановић из Центра за промоцију безбедности саобраћаја.

Ово је само једна у низу акција општинског Савета за безбедност саобраћаја, у које још спадају

организација такмичења за ученике основних школа “Шта знаш о саобраћају?”, подела бесплатних уџбеника о саобраћајним прописима “Пажљивко” ђацима првацима, и обезбеђивање зона школа у нашој општини - објашњава Дејан Ристић, председник Савета за безбедност саобраћаја.

Ауто седишта за децу се по одређеним смерницама категоришу од нулте до треће категорије, зависно од масе детета и броја година. Савет за безбедност саобраћаја родитељима је доделио комбинована седишта намењена деци од 9 до 36 килограма. Седишта се прилагођавају расту детета, и могу се користити од годину и по дана па све до 12-те године живота.

Из локалне самоуправе обећали су да ће радити на томе да додела ауто седишта за децу постане уобичајена пракса сваке године.

РПГ

У организацији Националне службе за запошљавање у Ћуприји одржан Сајам запошљавања

НАЈВИШЕ СЛОБОДНИХ МЕСТА ЗА ПРОИЗВОДНА ЗАНИМАЊА

Незапослени бравари, архитекте, грађевинци, зидари, економисти, машинбравари, могли су да се пријаве за неки од послова на овогодишњем сајму запошљавања у Ћуприји.

На сајму је учествовало 13 послодаваца који су исказали потребу за ангажовањем око 50 радника различитих квалификација. Незапослена лица су имала прилику да предају своје радне биографије и конкуришу за радна места која су понудили: МИП процесна опрема, Ватросервис, Друштво за заштиту металних производа топлим цинковањем метала „Цинкара“, STS KAN GROUP, Тестер ал, Lear corporation, ДДОР Нови Сад и други.

„Сајмови запошљавања се организују са циљем да се између послодаваца који имају потребе за ангажовањем нових радника и незапослених лица која активно траже посао, успостави непосредна комуникација. На овај начин

послодавцима се пружа прилика да обезбеде адекватне кадрове, а незапосленима да пронађу одговарајуће запослење“, каже Светлана Митровић, директорка Националне службе за запошљавање, филијала у Јагодини. Важно је напоменути да уколико незапослена лица не нађу посао на сајму, то се може променити у наредном периоду, јер послодавци приспеле радне биографије чувају и користе као базу када им буду потребни радници.

РПГ

БЕСПЛАТНА ПРАВНА ПОДРШКА

Од 1.октобра 2019. године у згради Општине Ћуприја отворена је канцеларија за бесплатну правну подршку, где грађани могу да остваре услуге пружања правних савета, пружања општих правних информација, састављања поднесака и попуњавања формулара. Радно време канцеларије за бесплатну правну подршку је од 7:30-15:30 часова. За више информација на располагању је телефон: 035/8471- 504. Пројекат „Саветодавна служба за грађане општине Ћуприја“ реализује се у оквиру програма „Подршка Владе Швајцарске развоју општина кроз унапређење доброг управљања и социјалне укључености – SWISS PRO“, који спроводи Канцеларија уједињених нација за пројектне услуге (UNOPS) у партнерству са Сталном конференцијом градова и општина (SKGO).

Скуп инжењера и техничара Ћуприје ЗАЈЕДНИЧКИ ДО ВИШЕ ПОСЛА

У плану је оснивање удружења ради боље сарадње, унапређења пословне политике и размене искустава

Ћупријски грађевинци, архитекте и геометри окупиле су се на иницијативу Јосифа Миладиновића, власника фирме „План“, како би основали удружење инжењера и техничара ради боље сарадње, унапређења пословне политике и размене искустава.

Идеју за оснивање удружења овакве врсте иницирао је Јосиф Миладиновић, познатији као Јоца План, грађевинац пореклом из Црне Траве, који је својим дугогодишњим радом обележио дугачак период у ћупријској ниској и високој градњи.

По предању, на Митровдан мајстори исплаћују своје раднике и завршава се грађевинска сезона. Желео сам да управо овај празник буде симболика нашег окупљања и организовања у једно удружење које ће помоћи својим

члановима да постижу боље пословне резултате - рекао је Миладиновић.

Колика је била потреба за оснивањем удружења говорио је Зоран Антонијевић, власник фирме „Маратон“, која иза себе има безброј послова у Ћуприји и околини. Антонијевић је рекао да ће удружење бити од користи локалној самоуправи и заједници уопште.

На свечаном ручку уприличеном у част покретања иницијативе за оснивање удружења инжењера и техничара окупио се велики број власника и представника фирми које се баве истим или сличним пословима и упућене су једне на друге. Јосиф Миладиновић је нагласио да радује појава великог броја младих који виде себе у овом послу и желе да наставе традицију.

РПГ

Обележен Дан школе “Вук Караџић”

ЗНАЊЕ ЈЕ МОЋ

“Некада и сада музика светом влада” – ово је порука коју су ученици Основне школе “Вук Караџић” послали у јавност, за свој Дан школе. Оригинално, духовито, са забавном али и уметничком нотом, девојчице и дечацци од најнижих до највиших разреда, провели су публику кроз музички времеплов, од класике до рокенрола и савремених тонова. Директорка школе Весна Вијоровић, поносна на свој колектив и вредне ученике, истакла је да “вуковци” прате савремене трендове у образовању, а посебно је поносна на недавни боравак у Швајцарској, где је тридесеторо ученика радило по програму “Песталоци”. Такође, боравак у Швајцарској искоришћен је за сарадњу са осталим школама које учествују у овом програму – нагласила је директорка Вијоровић. Прослава Дана школе “Вук Караџић” крунисана је братимљењем са основном школом из Куманова, у Северној Македонији.

КВИЗ “ВУКОВИ ЗНАЛЦИ”

Пету годину заредом ученици ОШ “Вук Караџић” позвали су вршњаке из читавог Поморавља на такмичење у познавању школског градива. Квиз “Вукови зналци” организује се за старије основце који се надмећу у знању из различитих предмета, а међу наставницима и ђацима препознат је као неизоставни део прославе Дана школе “Вук Караџић”. Осим српског језика који је увек заступљен, ове године питања у квизу односила су се на градиво из енглеског језика и музичке културе.

“Угостили смо представнике укупно 18 поморавских школа. Ово је веома леп вид дружења на једном вишем нивоу, и рекла бих нешто што остаје у трајном сећању учесника и њихових ментора”, оценила је Весна Вијоровић, директорка ОШ “Вук Караџић”.

Наше колеге из других поморавских општина квиз “Вукови зналци” пре свега посматрају као лепу прилику за дружење и размену искустава, али се итекако спремају за такмичење. Овакав вид надметања је врло користан показатељ тренутног фонда знања ученика - каже директорка Вијоровић. РПГ

Првој генерацији свршених студената Академије васпитачко-медицинских струковних студија, одсек Ћуприја, додељене дипломе

ДИПЛОМЕ ЗА 229 СТУДЕНАТА

Влада Републике Србије априла месеца донела је одлуку о оснивању Академије васпитачко-медицинских струковних студија. Академију чине три школе: Висока медицинска школа струковних студија Ћуприја, Висока школа струковних студија Крушевац и Висока школа за васпитаче струковних студија Алексинац. “Од оснивања Академије протекло је 7 месеци. Предстоји нам посао доношења правних аката и осталих ствари које се тичу организације академије, у складу са законом”, каже доцент доктор Јелена Милановић, вршилац дужности директора Академије васпитачко-медицинских струковних студија, одсек Ћуприја.

За студенте нема битније промене, они ће и даље наставу похађати неометано на смеровима које су уписали, наставља директорка Милановић. “Формирањем Академије постићи ће се бољи квалитет наставе, усклађивање са европским стандардима, као и економичнији и транспарентнији рад установа које се обједињују у једно правно лице.”

Већ по устаљеној традицији крсна слава школе, Свети Јован Златоусти, прилика је да се студентима који су школовање завршили у периоду од 27. јануара до 30. септембра текуће

године доделе заслужене дипломе. Вршилац дужности директора Академије, доцент доктор Јелена Милановић, честитала је студентима на оствареном успеху и пожелела много среће у даљим животним и професионалним изазовима. И ове године студенти са највишим просеком у прве две године свих студијских програма и студенти завршне године награђени су бесплатном апсолвентском екскурзијом. РПГ

Туристичка понуда општине Ћуприја на 11. Међународном сајму туризма и сеоског туризма у Крагујевцу

НАГРАДА ЗА НАЈБОЉИ ПРОМО МАТЕРИЈАЛ

У конкуренцији 110 излагача из земље и иностранства Туристичка организација општине Ћуприја освојила је трећу награду за најбољи промотивни материјал на 11. Међународном сајму туризма и сеоског туризма одржаном у Крагујевцу. Већ неколико година уназад заједнички наступ Туристичких организација Шумадије и Поморавља привлачи много већу пажњу посетилаца и медија, јер туристи ову регију виде као јединствену туристичку дестинацију која обилује изузетним природним лепотама и атракцијама, бањским лечилиштима, шареноликом манифестационом понудом и историјским и културним споменицима.

“Уложили смо доста труда у анимирање посетилаца кроз визуелни наступ и промоцију туристичке понуде наше општине, а сам наступ са осталим туристичким организацијама чини нас садржајнијим и атрактивнијим. Сајмови су увек добра прилика за конекцију са корисницима који можда не користе друштвене мреже као извор информација, прилика да остварите нове пословне контакте и сазнате

новитете из туристичких понуда осталих региона”, каже Јелена Петровић, директорка ТО Ћуприја.

Као и на свим досадашњим сајмовима на којима је представљена туристичка понуда наше општине, највећу атракцију и пажњу посетилаца заузео је наступ глумца обучених у свечане одоре кнеза Лазара и кнегиње Милице који су се стрпљиво фотографисали са свим посетиоцима сајма. Своју

туристичку понуду на овогодишњем сајму представило је око 110 излагача из регионалних и локалних туристичких организација из Србије, Републике Српске и Црне Горе, туристичких агенција, климатских и бањских лечилишта, здравствено-рекреативних и спортских центара, смештајних и угоститељских објеката, произвођачи сувенира, здраве хране и други туристички субјекти и појединци. РПГ

ОДРЖАНА ТРИБИНА О РАЗВОЈУ РУРАЛНОГ ТУРИЗМА

Туристичка организација општине Ћуприја организовала је трибину на тему развоја сеоског туризма у Сењу.

О локалним, националним и регионалним мерама подршке развоју руралног туризма на трибини говорили су Бранко Милојевић, помоћник председника општине Ћуприја, Горан Миљковић, менаџер пројеката Регионалне агенције за економски развој Шумадије и Поморавља и Павле Ћукић, саветник директора ТО Србије.

О регистрацији сеоских газдинстава, категоризацији смештајних капацитета и начину обрачунавања и плаћања боравишне таксе говорила је Виолета Миладиновић, шеф Одсека за утврђивање и контролу, одељења локалне пореске администрације и председник Комисије за категоризацију угоститељских објеката из Ћуприје.

ОБЕЛЕЖЕНА ЛЕКАРСКА СЛАВА

Лекари и медицинско особље ћупријске Опште болнице, заједно са својим духовником и гостима, свечано и молитвено прославили су своје заштитнике Свете враче Козму и Дамјана. “Бавити се медицином и бити лекар није само занимање, већ нешто много више. Зато нам је велика част што нам је као младим лекарима припала част да будемо овогодишњи домаћини славе и да нам узор у служби буду заштитници Свети бесребрници и лекари Козма и Дамјан”, сложили су се докторка Бојана Миљковић, специјалиста радиологије и доктор Никола Везмар, ортопед који су колачарство предали др Ивани

Миленковић и др Дејану Мијарићу. Према предању, светитељи Козма и Дамјан помагали су и лечили не тражећи за узврат ништа “ради добитка и богаћења, већ Бога ради”. Светитељи се на иконама и фрескама представљају у

средњовековној одежди, с ковчежићима у којима су носили лекове. Свечаности су присуствовали представници из области јавног, црквеног и друштвеног живота града, као и многобројни пријатељи и сарадници Опште болнице у Ћуприји. РПГ

У ЧАСТ ДРАГОСЛАВА МИХАИЛОВИЋА

У Народној библиотеци “Душан Матић” одржан је јавни час у част дана рођења једног од највећих и најцењенијих савремених српских књижевника, академика и писца Драгослава Михаиловића. Рођени Ћупричанин читав свој живот кроз своја дела везао је за родни град, а Ћуприја са поносом истиче величину његовог лика и дела.

“Прошле године смо истим поводом организовали јавни час на коме је анализиран један од његових култних романа “Кад су цветале тикве”, док смо се ове године одлучили за једну

од приповетки из збирке “Фреде, лаку ноћ”, каже директорка библиотеке Љиљана Ђорђевић.

Јавни час замишљен је у форми играказа, који је поред обраде драмског дела “Лилика” имао за циљ да пошаље снажну поруку да било који вид насиља треба осудити. Пројектом су обрађене три теме: дело “Лилика”, Међународни дан борбе против насиља и пројекат “Интеркултурална мрежа пријатељства”, каже Драгана Благојевић, наставница српског језика у ОШ “Вук Караџић” и идејни творац пројекта. “Ово није обична представа, већ комбинација више модела приказа и анализе једног дела. Први део часа чинио је “Играказ о Лилики” у оквиру ког су ученици својим дијалогом и покретима симболично приказали ћутање о насиљу, а победу над истим. У другом делу, путем интерактивне књиге, методички је обрађено читаво дело и стављен акценат на животни пут и стваралаштво Драгослава Михаиловића, док је час завршен емотивним казивањем госта изненађења о његовом животном путу уз снажну поруку да човек у животу увек има могућност избора и да је сам ковач своје будућности и среће.”

Интерактивни час завршен је рођенданском честитком уз прегршт жеља за дуг и плоносан животни век академика Драгослава Михаиловића.

РПГ

Ћупријски музеј реализатор интерактивне изложбе о некадашњем изгледу римског града ПРОШИРЕНА СТВАРНОСТ АНТИЧКОГ ГРАДА

На конференцији за медије одржаној у музеју “Хореум Марги-Равно” јавности је представљен пројекат “Изложба проширене стварности античког града Хореум Марги”, који спроводи општина Ћуприја, у сарадњи са Регионалном агенцијом за развој Шумадије и Поморавља. Овај пројекат, који је Министарство за технолошки развој и иновације финансијски подржало са око милион и 370 хиљада динара, за циљ има обезбеђивање приступа историјском наслеђу кроз материјалну анимацију и виртуелну реконструкцију објеката, пратећих садржаја и живота у одређеном историјском периоду.

“Пројекат је ушао у другу фазу реализације. Прва фаза подразумевала је техничку припрему за иновативни начин његовог спровођења, што ће рећи набавку опреме за дигитализацију, саму дигитализацију материјала и израду одговарајуће апликације за виртуелни приказ. Надаље предстоји широка популаризација пројекта тј. рад на повећавању његове видљивости на друштвеним мрежама и у националним медијима, као и видљивости ћупријског музеја и његове археолошке грађе”, каже Маријана Божић из Регионалне агенције за развој Шумадије и Поморавља.

Финансијска подршка ресорног министарства и партнерство Регионалне агенције за развој Шумадије и Поморавља на овом пројекту показују да се на вишим инстанцама рад директора музеја Новака Новаковића и локалне самоуправе високо вреднују, изјавио је на конференцији Владимир Васиљевић, општински већник за спорт, културу и туризам.

“То само говори да смо изабрали прави курс и да смо усмерени на праве циљеве. Сигуран сам да ће Хореум Марги као локалитет у наредном периоду бити прави културни и туристички објекат који ће привлачити нас, Ћупричане, да се упознамо са благом које у свом граду имамо, затим госте из других градова Србије, а онда и туристе из суседних држава.”

Овај пројекат је значајан зато што културно наслеђе у великој мери популаризује на савремен начин и посредством савремених медија, који су блиски млађим генерацијама, а знамо да се до њих најбоље може допрети помоћу дигиталних садржаја, каже Новак Новаковић, директор музеја.

“Све оно што није онлајн, што није у електронској форми и што није доступно преко мобилног телефона, млади не препознају као интересантно и практично не користе. Зато је ова изложба виртуелне стварности право средство да спознају суштину постојања античког града Хореум Марги, сазнају о културном наслеђу своје околине, али и да нешто науче о римској култури и изгледу римских градова уопште.”

У суседним градовима већ постоји велико интересовање за изложбу о Хореум Маргију, тако да ће она наредне године бити приказивана у окружењу, у институцијама са којима ћупријски музеј остварује сарадњу.

РПГ

Колективна изложба Завичајног клуба ликовних уметника

ДЕЦЕНИЈА ИЗЛАГАЊА И РАЗВОЈА

Десета годишња колективна изложба Завичајног клуба ликовних уметника Ћуприје одржана је у галерији музеја “Хореум Марги-Равно”.

Поставку је чинило 58 дела 54 аутора, рађених различитим ликовним техникама. С обзиром да је реч о малом јубилеју, изложба је ове године била ревијалног карактера, и представља покушај ретроспективе рада клуба и његових чланова у првој деценији постојања, каже Новак Новаковић, председник удружења.

“Основни циљ нашег удружења приликом његовог формирања било је оснивање референтне галерије и организовање једне изложбе која ће квантитетом и квалитетом привући пажњу великог броја људи. Завичајни клуб ликовних уметника Ћуприје је веома важан не само за наш град, већ и за читаво Поморавље, јер негује културу излагања и заступљивања различитих поетика и стваралаца.”

Колективно излагање радова ћупријских уметника једном годишње постало је пракса пре свега због буђења културног живота у нашем граду, а тај напор препознат је од стране локалне самоуправе која већ неколико година уназад финансијски подржава овај пројекат, објашњава Новак Новаковић.

“Било је јако важно довести људе у институције културе и неки простор где нису баш често залазили. Такође смо хтели да им покажемо да је уметност најбољи хоби и да може бити подједнако драгоцен онима који је стварају, њиховом окружењу и грађанству уопште. Овај догађај је врло битан за Ћуприју, а локална заједница је то на прави начин вредновала уврстивши колективну изложбу Завичајног клуба ликовних уметника на списак пројеката за финансирање.”

Добитник почасне плакете клуба за допринос развоју

уметности ове године је недељник “Нови пут”, а признање је примио Љубиша Вујић, директор медијске куће “Коперникус” у Јагодини, у чијем се саставу налази овај часопис.

“Култура и уметност су једни од најважнијих сегмената постојања и опстанка сваког народа и очувања његове традиције. Култура и уметност бришу границе, бришу нетолеранцију и неразумеваче, релаксирају односе међу људима, стварају поверење и позитивну интеракцију. Ова плакета ће нам бити велики подстрек за даљи рад”, поручио је Љубиша Вујић.

Завичајни клуб ликовних уметника такође је доделио захвалнице за успешну сарадњу Општини Ћуприја, Телевизији Поморавље, телевизији Канал М, као и својим оснивачима. У оквиру јубилеја скупштина удружења установила је и једно ново признање под називом “Грамарта”, намењено најистакнутијим члановима за нарочити свеукупни допринос раду и афирмацији клуба. РПГ

Друга збирка Крстине Павловић Рајић

ЛЕПЕЗА НАЈЛЕПШЕ ЉУБАВНЕ ПОЕЗИЈЕ

Након литерарног првенца “Разгрљен круг”, београдска књижевница пореклом из Ћуприје Кристина Павловић Рајић, у Народној библиотеци “Душан Матић” промовисала је своју другу књигу поезије, “Лепеза”. Ова збирка интересантног назива говори о љубави у свим њеним интензитетима - од оне суптилне и танане, па до силне и заслепљујуће.

“Песме говоре о читавој лепези љубавних осећања, а у складу са интензитетом описаних осећања су и насловљена поглавља. Други разлог за овакав наслов је симболика лепезе као предмета. Сем што је била женски модни детаљ, лепеза

је служила за тајно споразумевање међу заљубљенима, или онима који ће то тек постати: када би дама расклопила лепезу у правцу неког мушкарца, то је значило да јој се он допада и обрнуто”, објаснила је ауторка.

Кристина Павловић Рајић је професорка српског језика и књижевности у Десетој београдској гимназији, која је своје умеће писања стихова решила да претвори у публикување поезије. Инспирацију за песме, како сама каже, црпи из различитих извора, а за Ћуприју, као родни град њене мајке у коме је проводила многе дане свог детињства, везују је само лепе успомене.

“Лепеза је посвећена женама мог родослова, тачније мојој мајци Слађани Павловић и баки Радмили Драшковић Миљковић. Ја сам овде долазила за сваки летњи распуст, и слушала многе бакине приче, предратне и послератне, које су ми остале у сећању. Ово је моја друга промоција књиге у Ћуприји за свега годину дана, и морам да кажем да се овде осећам добродошло”, нагласила је Кристина Павловић Рајић. О збирци “Лепеза” и њеној ауторки на промоцији су говориле професорка српског језика и књижевности из Ниша Драгана Лазаревић, и професорка на департману за српску и компаративну књижевност при Филозофском факултету у Нишу Јелена Младеновић. РПГ

Одржан трећи фестивал „Дечја сцена” у Ћуприји

ПРВИ КОРАЦИ НА ДАСКАМА КОЈЕ ЖИВОТ ЗНАЧЕ

У организацији Установе културе, у Ћуприји је одржан трећи по реду фестивал „Дечја сцена”. Фестивал има за циљ да допринесе унапређењу позоришне културе деце и њиховог свеукупног сценског стваралаштва, као и да им омогући да своје потенцијале прикажу ширем гледалишту, да на овај начин развијају и негују љубав према позоришту и култури. Своје глумачко умеће ове године на сцени Музичке школе представили су ученици нижих разреда ћупријских основних школа, Школе за музичке таленте и припремно предшколске групе ПУ „Дечја радост”. Фестивал су позоришном представом „Свитац тражи пријатеља” отворили предшколци вртића „Лептирић”. Ову дивну причу о пријатељству, по тексту Су Ју Ђина, обрадиле су васпитачице Оливера Пауновић и Весна Ђурђановић. Предшколци су након дугог аплауза сцену уступили старијим другарима, ученицима четвртог разреда ОШ „13. октобар” који су са учитељем Ненадом Накићем припремили представу „Реченице у посети”. Поред тога што су маестрални у свом музицирању, ученици Школе за музичке таленте показали су да им ни остале врсте уметности нису стране, па су тако побрали све симпатије публике у представи „Успавана лепотица”. Представа је

осмишљена као комбинација више бајки у једној, како би насмејала, али и подучила публику. Говори о одрастању једног детета, лепом понашању, образовању, али и о томе да је за љубав потребно нешто више од пољупца, а то је чаробна и заборављена реч „извини”. Последњег дана фестивала на сцени су се поклонили полазници Школе глуме Установе културе, који су извели своје две представе „Како су настале ружне речи” и „Ко није на часу?”.

РПГ

Архимандрит Јован Радосављевић

МЕМОАРИ-СЕЋАЊА

У галерији музеја „Хореум Марги-Равно” одржана је промоција књиге архимандрита Јована Радосављевића „Мемоари - сећања”.

Књига има неколико целина и садржи његова сећања о историји српског народа и цркве. Кроз дневнике и путописе описано је више од осам деценија живота архимандрита Јована, а књига садржи и више поглавља о његовом искушеничком животу.

О делу архимандрита др Јована Радосављевића и 44. књизи говорили су свештеник Рајко Рајковић и вероучитељ Угљеша Урошевић.

Славни професор Призренске богословије, архимандрит др Јован Радосављевић, савременик светитеља Владике Николаја и Аве Јустина, и блаженопочившег патријарха српског Павла, аутор је бројних научно-образовних књига о животу цркве у Србији 20. века и документарних хроника времена, међу којима је и „Дневник под бомбама”, из 1999. године.

РПГ

Живорад Милетић, песник

ЈА ЖИВИМ СВОЈ САН

Чувена „Моравска двојка” преточена у стихове, то је Живорад Милетић, песник из Супске. Човек који живи свој сан! Стихотворац, хармоникаш, боем, шерет, сеоска лола, песник, Моравац - каже за Живорада Бора Благојевић, његов велики пријатељ и рецензент четврте Живорадове књиге песама „Ја живим свој сан”.

Живорад Милетић инспирацију проналази у свакодневним стварима. Води га љубав, а носе таласи Мораве и благи летњи поветарци који њишу моравске врбаке. Опевао је сваки кутак своје Супске и пренео емоције обичног човека који ради на њиви, одржава своје имање, гаји стоку, воли прошлост и дичи се српским именом, сања лепшу будућност на женском узглављу и ужива.

Промоцију књиге Живорада Милетића „Ја живим свој сан” организовала је Народна библиотека „Душан Матић”.

РПГ

ОСНОВАНО ДРУШТВО ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТИЊА

Први циљ удружења биће бесплатна стерилизација животиња, а у перспективи обезбеђивање привременог смештаја и ветеринарског надзора након интервенција

Први пут у својој историји Ћуприја је добила друштво за заштиту животиња. Удружење “Равно Штит” недавно је основала група ентузијаста, које је повезала велика љубав према животињама и жеља да помогну четворonoжним човековим пријатељима.

“Ова област је и правно регулисана кроз Закон о добробити животиња и одлуку општине Ћуприја на локалном нивоу, а ми ту треба да будемо нека врста подршке. Наша делатност односи се у првом реду на псе, и власничке и напуштене, али неће бити изостављене ни остале животиње. Остварили смо сарадњу са Друштвом за заштиту животиња и природе “Ђурђево”, које финансира бесплатну стерилизацију паса и лечење животиња”, каже Јасмина Маринковић из удружења “Равно Штит”.

Бесплатна стерилизација за сада се односи само на псе, али убрзо ће бити направљен програм и за мачке, како би се смањио број нежељених младунаца, који по правилу постају луталице. Представници удружења “Равно Штит” након регистрације обратили су се писаним путем председнику СО Ћуприја и понудили сарадњу, која је кључна за успех свих будућих активности.

“Референтна општинска служба и ЈП “Зоохигијена” имају довољно искуства у овој области, али није згорег да једни са другима сарађујемо, како би се постигао позитиван ефекат. “Зоохигијена” има добар регистар напуштених паса и често познају власнике, што олакшава договор са њима о стерилисању и чиповању, а то је уједно и законска обавеза свих нас. Суштина је помоћи животињама, а не сукобљавати се.”

Сем акције стерилизације животиња, удружење “Равно Штит” планира да оперисаним јединкама обезбеди привремени смештај и ветеринарски надзор након интервенције, због чега

су у потрази за адекватним простором који би изнајмили у те сврхе.

Наше удружење је настало захваљујући добровољним прилозима грађана, које ћемо надаље прикупљати на три пункта: у пет шопу “Оскар”, вет шопу “Савић” и фотографској радњи “Фото Бата”. Сем тога јавили су нам се наши грађани из иностранства који би желели да нас финансијски подрже, а све уплате моћи ће да се врше и директно на новоотворени рачун. Број рачуна објављен је на нашој Фејсбук страници: Равно Штит – Удружење за заштиту животиња Ћуприја, објаснила је Јасмина Маринковић.

РПГ

Светски дан борбе против дијабетеса обележен под слоганом “Породица и дијабетес”

ЖИВОТ СА ДИЈАБЕТЕСОМ

Иако је дијабетес хронична, прогресивна болест, људи са дијабетесом могу да живе дуг и здрав живот

Према последњим подацима у Србији од дијабетеса болује око 750 хиљада људи, од чега више од 95 одсто од овог броја су пацијенти који болују од дијабетеса типа 2. Цифра оних који се налазе у преддијабетесном стању није ништа мања, а према неким студијама најмање половина пацијената са овом болешћу нема постављену дијагнозу с обзиром на то да код њих болест још увек није ни препозната.

“Иако постоји низ фактора који утичу на развој дијабетеса типа 2, евидентно је да највећи утицај има неадекватни животни стил и понашање, и то најчешће неправилна исхрана”, каже Саша Томић, интерниста ендокринолог. “Здрави стилови живота који подразумевају редовну физичку активност од барем пола сата дневно, затим разноврсну исхрану од

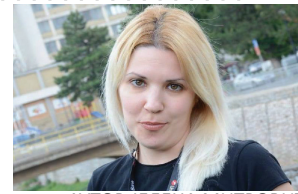
пет мањих оброка дневно са доста воћа и поврћа, мало шећера и масноћа, пијење довољно течности, а посебно воде, избегавање сланије хране, престанак пушења за пушаче, као и редован сан најбоља су превенција ове болести”, додаје др Саша Томић. Када се ради о дијабетесу типа 1, који је најчешћи код деце, истраживања показују да један од три родитеља који имају децу у узрасту од четири до пет година углавном нису упознати са симптомима и не би умели да препознају прве знаке дијабетеса код своје деце. “ Од тренутка када сазна да њихово дете болује од дијабетеса, породица се налази у потпуном емоционалном рингишпилу. Прво, негирају сазнање да им је дете болесно, бес се претвара у тугу, депресију. Када се код детета дијагностикује

дијабетес, родитељи треба да науче како да поступају. Први корак је да науче како да дају инјекције инсулина, како да мере шећер у крви и како да направе план исхране. Циљ је да се помогне детету на дуге стазе - да живи приближно као и друга, здрава деца. Иако је дијабетес хронична, прогресивна болест, људи са дијабетесом могу да живе дуг и здрав живот уколико добро управљају дијабетесом. Ово укључује контролу не само нивоа глукозе у крви него и других фактора ризика, као што су висок крвни притисак и висок ниво холестерола у крви. Ако се не лечи, дијабетес може довести до озбиљних здравствених компликација. Компликације укључују оштећење вида и слепило, периферну неуропатију, дијабетесну нефропатију, срчани удар и мождани удар.

РПГ

КРАЈЊИ ЦИЉ РАЗВИЈАЊЕ ИНКЛУЗИВНЕ КУЛТУРЕ

Није довољно ученицима предочити идеју једнаких шанси, треба нам општа кампања за едуковање генерација које су завршиле школу – каже психолог Лидија Михајловић

АУТОР: ЈЕЛЕНА МИТРОВИЋ

Једна од школа које на подручју општине Ћуприја спровode инклузију од њеног увођења на нивоу Републике Србије је Гимназија. Ову школу прошле године похађало је двоје ученика за које су направљени индивидуални образовни планови ИОП1 и ИОП2, а тренутно у својим редовима има једног ученика који се школује по ИОП2, и неколико ученика код којих је урађена индивидуализација за неке предмете.

Индивидуализација и инклузија

“Важно је направити разлику између индивидуализације и ИОП програма. Индивидуализација подразумева прилагођавање приступа у раду са учеником из одређеног предмета, али без измене програма и исхода који се очекују као резултат учења. Уколико се адаптација односи на све предмете тада већ говоримо о плану ИОП1. По истеку периода на који је рађен следи евалуација постигнутих резултата тј. ефеката прилагођавања. Ако је ђак ухватио прикључак са одељењем прилагођавање се укида, а ако је учинак био слаб продужава се или се надаље врши на другачији начин”, објашњава Лидија Михајловић психолог у ћупријској Гимназији.

Значај мониторинга и систем оцењивања

Неколико професора Гимназије у Ћуприји прошло је акредитовану обуку Министарства просвете за рад са децом са специфичностима у развоју, а затим је спроведена додатна интерна обука коју је школски психолог држао за све запослене.

“Ученик који сада учи по ИОП2 је и основну школу завршио по том плану и полагао посебну малу матуру. Ми смо користећи претходна искуства колега које су радиле са њим у основној школи и на основу нашег мониторинга од неких месец и по дана, креирали програм за наредна три месеца који је прошао процену у делимичну дораду. Знате, понекад се испостави да ученик у одређеним активностима покаже више способности него што смо очекивали, а у неким мање. Зато је најбитније помно га пратити и усмеравати напредак у односу на његов индивидуални ниво знања: код деце у инклузији не можете напредак мерити у односу на сву осталу децу, већ уочавати одскакање које испоље у односу на свој пређашњи ниво или неки за њих зацртани ниво”, наглашава Лидија Михајловић.

Један од највећих изазова са којима су се по увођењу инклузије суочили у многим средњим школама била је реакција ученика на нове чланове одељењске заједнице. Искуства говоре да је присуство другара са неком специфичношћу у развоју тинејџерима необично, и да им је прва реакција, као и код одраслих, дистанца услед недостатка информација.

“Они су најосетљивији на измењене критеријуме у оцењивању, па је врло важно објаснити им да се у инклузији оцене дају у складу са програмом који је посебно направљен за то дете, а не у односу на њихов програм. Кад схвате да су по среди различити критеријуми и да се ту различите ствари оцењују, тада буде све у реду. На крају крајева, и међу њима самима постоје разлике у знању и напредовању које кроз цело школовање аутоматски уважавају и прихватају”, наводи наша саговорница.

Спрега свих чинилаца

У образовање сваког ученика који је део система инклузије директно или индиректно је укључено неколико чинилаца, међу којима ваља истаћи улогу разредног старешине, као универзалног координатора. Разредни старешина је главна спона између тог и осталих ученика, између њега и његових предметних професора, особа која има директну везу са родитељима и личним пратиоцем. Као личност из дететове свакодневице која има увид у његов школски живот, разредни је у прилици да примети ако га у разреду

узнемиравају или злостављају, може да уочи проблем у комуникацији са неким професором, или да наслути проблеме код куће ако види да се ученик све више повлачи у себе. Такође, по потреби остварује сарадњу са другим институцијама, када на пример препоручи укључивање дефектолога у рад са учеником уколико је оценио да је потребно.

Други веома важан фактор су родитељи, као имаоци информација о дететовим карактеристикама и они који му могу дати подстицај да напредује.

“Родитељи су често боље упућени у потенцијале и склоности детета, па нам укажу на његове таленте које ми у школи до тада нисмо открили. С друге стране они од професора чују шта се дешава у школи и на какве препреке дете наилази. Слажем се да треба да се детаљније информишу о стању свог детета, али то треба и наставницима. Нису семинари довољни. Добро дођу и разне радионице, ваннаставне активности које подижу самопоштовање код деце, па чак и филмови које можемо да гледамо па да онда разговарамо о њима.”

Круг комуникације о образовању и доброти деце са инвалидитетом затвара сарадња школе са личним пратиоцима. Лидија Михајловић наглашава да ће систем функционисати само ако сви чиниоци међусобно сарађују и дословно спроводе оно што су се договорили.

“Наше искуство са инклузијом је помало скромно јер се због захтевности Гимназије родитељи не одлучују баш често да дете упише ову школу. Ипак, са оним пратиоцима који су долазили код нас имали смо одличну сарадњу. Пратилац је особа која са ђаком борави на свим часовима и у коју се временом стекне поверење – родитељи у делу бриге о детету, а професори у делу организације школских активности. Захваљујући томе што пратилац брине о безбедности и техничким детаљима професори могу да се посвете настави.”

Избор школе према специфичности

Када дође време за упис у средњу школу многи родитељи имају дилему да ли дати предност образовном профилу или месту где се школа налази. Гимназија је због географског фактора чест избор родитеља деце са инвалидитетом из Ћуприје, али тај избор није увек и прави.

Постоји много врста инвалидитета, физичких и менталних, а Гимназија је као сазнајно захтевна школа у образовном смислу адекватна за прву категорију.

“Код деце која имају већа ограничења у менталном развоју не може се много добити у образовном смислу, већ много више у домену социјализације. У који год колектив да уђу, то је велика предност у односу на период пре увођења инклузије када су била махом затворена у четири зида. Када причамо о професионалној оспособљености, Гимназија јесте проблем за децу која не планирају да студирају. Имали смо децу која су постизала одличан успех и одлазила на студије, али баш зато бих ја рекла да Гимназију треба бирати само уколико се мисли да настави школовање”, упозорава Лидија Михајловић.

Едуковати све генерације

Ми се у школи кроз инклузију боримо против предрасуда, а чињеница да откада инклузија постоји напољу виђамо више особа са инвалидитетом говори да тај труд даје резултате – поручује психолог ћупријске Гимназије.

“Суштина је да ученици промене своје ставове и да их васпитавамо да осуђују ружне речи и непријатељско понашање, али морамо обратити пажњу и на едукацију генерација које више нису у школској клупи. У томе су нам драгоцени медији и афирмативна кампања на нивоу целе државе. Закон о забрани дискриминације се не поштује довољно, а ту би требало више да чине полиција и правосудни органи. Поред репресивних мера морају се интензивно спороводити превентивне мере, јер оне имају моћ да мењају друштвену климу. И оно најважније: Немојмо се упорно усмеравати само на оно што ти људи не могу и гледати да то надокнађујемо, подстичимо њихове способности јер су оне неисцрпни извор самопоуздања.”

Републичке мере за подстицај запошљавања особа са инвалидитетом

НЕОПХОДНА ПОМОЋ ДРЖАВЕ ПРИ ЗАПОШЉАВАЊУ

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА
ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

По изласку из школског система, особе са инвалидитетом суочавају се са новим животним изазовом, а то је налажење запослења које би им донело осећај самосталности, друштвене корисности, и наравно приходе. Транзит између периода школовања и изласка на тржиште рада није једноставан ни за једну младу особу, а чињеница да ту младу особу одликује нека специфичност или ограничење у развоју доприноси појачавању неизвесности да ли ће и када наћи посао, стреса при ишчекивању одговора након конкурисања и стрепње да ли ће се уклопити у радно окружење уколико до запошљавања дође. Управо зато Влада Републике Србије и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања нарочиту и дужну пажњу поклањају области радног ангажовања особа са инвалидитетом, што је у протеклих неколико година захваљујући изрицању одређених циљаних државних мера резултирало смањењем процента незапослености код ове категорије становништва.

“Национална служба за запошљавање сваке године конципира програме посебно усмерене на особе са инвалидитетом, које спадају у тешко запошљиву категорију. Један од њих заснива се на давању субвенција послодавцима за запошљавање особа са инвалидитетом, где послодавац добије једнократни финансијски подстицај у износу од 180 хиљада до 240 хиљада динара, уз обавезу да то лице задржи у радном односу најмање годину дана. У овој години на тај начин смо на подручју Поморавља нашли запослење за 19 лица”, каже Светлана Митровић, в.д. директора филијале НСЗ у Јагодини.

Други програм који је такође врло успешно реализован подразумева субвенционисање зарада за особе са инвалидитетом без радног искуства, где се послодавцу који их ангажује рефундира до 75% укупних трошкова зараде са припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање, што износи од 35 000 до 38 000 динара на месечном нивоу. Помоћу ове мере у 2019. години ухлебљење је нашло 17 лица из Поморавља.

“Трећа опција која је резултирала радним ангажовањем 36 лица су јавни радови, односно пројекти које спроводе различита удружења особа са инвалидитетом, јавне установе, јавна предузећа органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе и други. Они трају четири месеца и за то време радници ангажовани путем уговора о привременом и повременом пословима добијају 22 хиљаде динара месечно, плус регулисане порезе и доприносе”, објашњава Светлана Митровић.

КВОТЕ И КАЗНЕНА ПОЛИТИКА ДАЈУ РЕЗУЛТАТЕ

Према члану 24. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом, обавеза је послодаваца који запошљавају од 20 до 49 радника да у својим редовима имају барем једно лице са инвалидитетом. Фирма са 50 и више запослених мора имати два лица са инвалидитетом, с тим да се надаље на сваких 50 радника мора запослити још један из ове категорије. Оглушавањем о законску обавезу о квотама повлачи за собом плаћање пенала, који по члану 26. референтног правног акта износи 50% просечне зараде у Републици Србији (према најновијим објављеним подацима у тренутку прављења прекршаја), за сваку особу са инвалидитетом коју послодавац није запослио.

У НСЗ као добро и ефикасно средство за смањење незапослености препознати су и сајмови запошљавања, који омогућавају непосредан контакт послодаваца и потенцијалних запослених. То је за незапослене прилика да своју биографију предају већем броју послодаваца, да виде шта је од занимања тренутно актуелно на тржишту рада, али и да из разговора са представницима фирми сазнају да ли су њихова знања и вештине препознати као употребљиви. Према речима Светлане Митровић активни посетиоци сајмова запошљавања су и лица са инвалидитетом.

“Национална служба за запошљавање има саветнике који се баве искључиво том групацијом корисника, и зато добро знају које су способности, склоности и потребе сваког кандидата. Бележимо добар одазив послодаваца, о чему најбоље сведочи податак да је захваљујући подстицајима ове године кроз различите програме запослено преко 100 лица у приватном сектору. Није ми познато да је било кршења закона по питању квоте о запошљавању особа са инвалидитетом, а како чујем послодавци их описују као добре раднике са којима имају коректне односе”, закључила је директорка јагодинске филијале НСЗ.

Лица са инвалидитетом најчешће су запослена на позицијама шивача, административних радника, радника на одржавању хигијене пословних просторија, те на пословима паковања и сортирања готових производа. Поред програма за лакше запошљавање и samozapošljavanje, НСЗ на основу анализе потреба послодаваца, исказаних очекивања од запослених и интересовања оних који траже посао, за лица са инвалидитетом организује различите обуке за послодавца за тржиште рада и побољшавање личних компетенција. Тако је 18 лица из Поморавског округа од новембра 2019. године укључено у обуку за шиваче, обуку за енглески језик и основну информатичку обуку, а јавном позиву се одазвало дупло више кандидата.

ИСКУСТВА ПОСЛОДАВАЦА ПОЗИТИВНА

“У предузећу имамо четири запослена са инвалидитетом. То су радници који у фирми раде већ 15 година, при чему тројица имају стечени, а један урођени инвалидитет. Они нису директно укључени у производне операције, већ су ангажовани на секундарним пословима – у администрацији, у магацинима, надзору над неким процесом. До сада нисмо имали никаквих проблема и остварујемо добру сарадњу јер смо свесни да имају ограничене могућности, а они са своје стране дају 100% себе у складу са тим могућностима”, кажу у предузећу “МИП процесна опрема” из Ћуприје.

“Фабрика намештаја “Standard furniture Serbia” има укупно 310 радника, од чега је њих девет са инвалидитетом. Они код нас раде лакше послове, који су погодни за особе са неким специфичностима, попут лакирања као завршног дела производње, паковања, лепљења етикета. Пословође имају разумевања и те специфичности узимају у обзир као олакшавајуће околности, али треба истаћи да су сви они врло одговорни радници који обављају свој посао како треба, у складу са личним способностима. Наша политика пословања од почетка подразумева ангажман лица са инвалидитетом и мимо погодности од стране државе, за које ове године нисмо ни конкурисали јер смо се одлучили да искористимо подстицаје за друге тешко запошљиве категорије”, наводе представници ове компаније.

Овај пројекат је суфинансиран из буџета Републике Србије - Министарства културе и информисања.

Ставови изнети у подржаном медијском пројекту нужно не изражавају ставове органа који је доделио средства

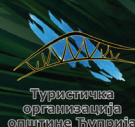
PRVOJANUARSKA ŽURKA

VATROMET U PONOĆ

GRADSKI TRG ĆUPRIJA

01.01.2020. u 22h

Dženan
Lončarević

facebook tocuprija

instagram tocuprija

*supernova

Telekom Srbija

JOTEL
Optičke i HFC mreže

ТЕЛЕВИЗИЈА ПОМОРАВЉЕ

Upiši 1 i pošalji SMS na 3030

jednokratna pomoć - 200 din.

Naše malo
nekome je sve!

Upiši BUDIHUMAN i pošalji SMS na 3030

mesečna pomoć - 200 din.

AutoTechnic
AUTO DELOVI

Kneza Miloša 44
35230 Ćuprija

035/887-16-16

063/101-86-78

www.auto-technic.com

prodaja@auto-technic.com

/autotechnicdo

ОВАЈ МЕДИЈСКИ ПРОЈЕКАТ ЈЕ СУФИНАНСИРАН СРЕДСТВИМА ОПШТИНЕ ЋУПРИЈА. СТАВОВИ ИЗНЕТИ У ПОДРЖАНОМ МЕДИЈСКОМ ПРОЈЕКТУ НЕ ИЗРАЖАВАЈУ СТАВОВЕ ОРГАНА КОЈИ ЈЕ ДОДЕЛИО СРЕДСТВА